

Prva asocijacija na fijaker, je najčešće pesma „Fijaker stari ulicama luta...“, koju je, sredinom 70-tih godina prošlog veka, tako suptilno opevao Zvonko Bogdan, i koja je i danas deo redovnog starogradskeg repertoara. Druga pomisao na fijaker je sigurno somborski fijakerista Duci i njegov Miško, verni konj riđan koji je „kasao, zastao, s'dušom se rastao“ i preselio se, kao i njegov Duci, u pesmu i postao simbol prošlosti grada, ali i čitave Vojvodine.

Zato je bio i prirodan potez Slavice Marinković, oslanjajući se na vojvođansku tradiciju, osnivanje turističku agenciju pod nazivom „Fijaker“. Sa TA „Fijaker“ iz Bačke Palanke, možete obići i krstariti Vojvodinom i otkriti sve njene potencijale na jedan specifičan način. A o kakvim se sve posebnostima radi, najkompetentnija je da o tome kaže Slavica Marinković, vlasnik i direktor agencije.

-Postojimo već sedam godina (od jula 2005.) i sve to vreme istražujemo Vojvodinu kao rudari, svaki kutak, svaki delić, svako skriveno mesto. Na tom istraživačkom putu, pronašli smo neprocenjivo blago koje pokušavamo da predstavimo i ponudimo turistima iz zemlje i inostranstva, izlazeći iz klišea i potrošenih priča, kao što su Subotica, Sombor, Vršac, fruškogorski manastiri. Mi smo orijentisani da istaknemo i pokažemo neka manja mesta, gde se može divno uživati, voziti bicikl, jahati konji, voziti se konjskim zapregama, čamcima, pa je i moto agencije u skladu s tim: „Upoznajete Vojvodinu na konju, biciklu i čamcu“.

-Vojvodina je samo naizgled umirena, jednostavna, ravna, a u stvari uopšte nije takva. Vojvodina je vrlo provokativna, izazovna, baš zato što se ne može odmah upoznati, nego ima nešto skriveno iza svega toga mirnog, ravnog i umirenog, što treba pronaći. Drugo, Vojvodina je elitna u svakom pogledu, i u pogledu bogatstva ljudi, naroda i narodnosti, vera, običaja, tradicija, u kojoj je svako, ko je njome prošao, ostavio deo svoje kulture, tradicije. Za sve ove godine, listom su sve grupe koje smo doveli, bile fascinirane i oduševljene Vojvodinom.

-Naša zamisao je da u jednom izletu, a najčešće radimo jednodnevne i vikend programe, pokažemo jedan manastir, jedan dvorac, salaš, ergelu, banju i sve to kad se sastavi u utisak, to

je prava stvar. Mi ne idemo odvojenim programima, putevima vina, dvorci Vojvodine, salaši...Pokušavamo da u tom jednom izletu objedinimo što više tih specifičnih elemenata, da bi to bio pravi doživljaj. Npr. program jednodnevnog izleta u Šid obuhvata posetu: Galeriji slika slikara svetlosti, intelektualca među slikarima, Save Šumanovića, Muzeju naivne umetnosti "Ilijanum" Ilije Bašićevića Bosilja, manastiru Privina Glava. Zatim, obilazak Morovića, čuvenog lovišta sa rezidencijalnim vilama "Srna" i "Košuta". Šetnja ili vožnja fijakerom kroz šumu i lovište ili vožnja čamcem po kanalu Brek. Ručak - lovački specijaliteti uz muziku tamburaša.

-I naravno, što je vrlo važno, insistiramo na aktivnom učešću turista u realizaciji programa, u kojima imaju priliku da voze bicikl, pecaju, pokušaju da odrade nešto od starih zanata... Da ne budu pasivni turisti koji delaju po automatizmu „Uđi u autobus“- „Izađi iz autobusa“. Klasične priče vodiča u smislu - ovo je galerija, crkva, gradska kuća, ima, ali, pored tog klasičnog „vođenja“ prisutna je i jedna druga dimenzija, koja ima emotivnu obojenost i doživljaj. Kada smo grupu turista vodili u Belu Crkvu ispričali smo im jednu priču, iz tridesetih godina prošlog veka, kada su u Beloj Crkvi bili stacionirani, posle evakuacije iz Rusije, Nikolajevsko kavalerijsko učilište, Krimski kadetski korpus i njegov prethodnik – Prvi kadetski korpus Velikog kneza Konstantina Konstantinovića. Kada je u zdanju, u centru grada bio smešten Marijanski donski ženski institut, a na gradskim ulicama se čuo ruski jezik, u belocrkvanskim parkovima svirao ruski duvački orkestar, a u mesnim školama, predmete iz oblasti prirodnih nauka, predavali su uglavnom ruski nastavnici. Okosnica te priče su ruske izbeglice, belogardejci, krem inteligencija carske Rusije, njih 20.000, koji su posle Oktobarske revolucije došli u jedan gradić, Belu Crkvu u Vojvodinu. Oni su iz svoje postojbine doneli svoje koncerte, palete, znanja i za kratko vreme boravka oplemenili su taj mali barokni gradić, a svedočanstvo o tome postoji i danas. Na kraju je ostalo njih četrdesetak, a jedan od njihovih potomaka je deo svoje kuće pretvorio u muzej. Kada uđete u muzej „Ruska soba“ u porodičnoj kući porodice Valentine i Vladimira Kasteljanov, među te fotografije, dokumenta, rukopise, dnevnike, priču o egzodusu tih Rusa, o njihovom pokušaju da tu nastave život, pa o njihovom ponovnom proterivanju posle Drugog svetskog rata, ne možete ostati ravnodušni. A, kada vam to priča čovek koji je sve to preživeo i doživeo, ljudi plaču. Tu priču, taj doživljaj, te ljudske sudbine nikada nećete zaboraviti. Mi se trudimo da upravo vodimo ljude na takva mesta, koja imaju tu prisnu, lepu, ljudsku priču, utemeljenu u ličnom iskustvu.

-Naša Turistička agencija ima programe za sve uzraste ali, izbegavamo dirigovane ekskurzije od strane nastavnika, gde nastavnici striktno zahtevaju praćenje njihovih planova. Mi smo grupu dece vodili u Kovilj i napravili smo sa njima radionicu na temu napuštenih životinja. Deca su učestvovala u brifingu sa terena, upoznali su se sa problemima i učestvovali u diskusijama, i na kraju su od prethodno pripremljenog materijala, napravili kućicu za psa, bojama i četkicom ispisivali svoja imena, šarali i bojali, i na kraju, kućica je našla mesto u dvorištu njihove škole. U Belom Blatu, posle aktivnog igranja uloga u epu vezanom za selo i njegove žitelje kroz istoriju, ručka na salašu i posete brojnim životinjama, vožnje biciklovima zemljanim putem između Carske bare i begejske mrtvaje, čas sa bičevima dece odevene u narodnu nošnju raznih uzrasta ostavio je neizbrisiv trag na njihovu posetu ovo malom banatskom mestu, kao provereni

poznavalac dečje psihe rekla je Slavica Marinković.

Mnogo je sličnih primera za ono, čime se bavi Turistička agencija „Fijaker“. Transfuzija novih, vitalnih ideja više je nego potrebna u realizaciji turističkih potencijala kojeg neosporno Vojvodina ima. Ali, razmaženim turistima, kojima se širom sveta nude svakojaka čudesa, naša Vojvodina može da ponudi svoju autohtonu, jedinstveno jednostavnu stvarnost i da bude interesantna i neponovljiva. Za nas naizgled obična, tumačena kao egzotična iz vizure evropskih i svetskih putnika, može da bude prava prilika za nas, našu Vojvodinu, Srbiju, kada je u pitanju turizam i put koji treba slediti.

A što se tiče dece, ovo je sjajna prilika da se mlade generacije povere u ruke istinskih znalaca „dečjih duša“ i interesovanja. Pomalo smo zaboravili, a praksom totalno negirali činjenicu, da svaki školski izlet ili ekskurzija treba nužno da ima vaspitni i obrazovni karakter, pa smo ih pretvorili u zadovoljstvo učiteljica i nastavnika, svesno potiskujući potrebe i zadovoljstvo dece. Vreme je da se takva praksa promeni, a turističke agencije ovog tipa, pozitivni su primeri da se u našem društvu poremećenih vrednosti i odnosa, najzad dešavaju lepe i prave stvari.